

- Πριν περάσω σε πιο σοβαρές ερωτήσεις, είμαι βέβαιος ότι πολλοί από αυτούς που μας ακούνε απόψε θα ήθελαν να μάθουν πώς αποφασίσατε να ασχοληθείτε με την αστρολογία.

- Λοιπόν, έκανα την είσοδό μου στην αστρολογία κάπως διαφορετικά από τον περισσότερο κόσμο. Αντιλαμβάνομαι, βέβαια, ότι οι περισσότεροι άνθρωποι οδηγούνται στην αστρολογία από διαφορετικά μονοπάτια, αλλά οι δικές μου βάσεις ανήκαν κυρίως στα μαθηματικά και τη φυσική, τις κλασικές γλώσσες και την ελληνική και γερμανική φιλοσοφία. Είχα συνεπώς ένα υπόβαθρο για μετάφραση και μελέτη των πρωτότυπων κειμένων.

Πήγα σε ένα κολλέγιο που ονομάζεται Saint John's College στη Minneapolis, Maryland, όπου διδάσκονταν τα αυθεντικά ελληνικά κείμενα. Εκεί έμαθα τη σημασία του να διαβάζω τα πρωτότυπα κείμενα και όχι δευτερεύουσες πηγές. Τέλος πάντων, όταν φοιτούσα εκεί, ήταν καθηγητής ένας εντυπωσιακός άνθρωπος, ο οποίος έδωσε σε ένα φίλο μου τη συμβουλή να μην πάει στο πανεπιστήμιο για να σπουδάσει φιλοσοφία, η οποία αποτελούσε ένα από τα κύρια ενδιαφέροντά μου. Ακολούθησα λοιπόν τη συμβουλή του –ο φίλος μου δεν την ακολούθησε– κι έτσι, αντί να πάω σε μία ακαδημία, αυτό που έκανα βασικά ήταν μια σειρά από διαδοχικές εργατικές δουλειές, που μου άρεσαν και με άφηναν ελεύθερο να έχω το χρόνο να συνεχίζω τη μελέτη μου πάνω στη φιλοσοφία, καθώς επίσης και στην ιστορία των μαθηματικών και των επιστημών.

Έτσι, όταν στη δεκαετία του 1980, η γυναίκα μου άρχισε να ασχολείται με την αστρολογία δεν μπορώ να πω ότι ήμουν ακριβώς επιφυλακτικός, αλλά έμενα κάπως αποστασιοποιημένος· εκείνη μιλούσε με ενθουσιασμό και εγώ άκουγα. Αλλά το 1989 ή περίπου τότε, ίσως το 1988 ή ακόμα και το 1987, επισκέφθηκε έναν πολύ γνωστό αστρολόγο που ονομαζόταν John Townley. Ο Townley είχε ακούσει για ένα βιβλίο που ονομαζόταν *The Law of Seriality*, το οποίο θα μπορούσε ίσως να αποτελέσει μια βάση για την αστρολογία. Ο συγγραφέας ήταν ένας Αυστριακός ζωολόγος που ονομαζόταν Paul Kammerer. Σε αντάλλαγμα για τις συνεδρίες της συζύγου μου στον John Townley, συμφώνησα να μεταφράσω μέρος αυτού του βιβλίου από τα γερμανικά κι έτσι ενδιαφέρθηκα για την, ας πούμε, θεωρητική βάση, που έδινε ο Kammerer και διασκέδαζα πολύ με αυτές τις σκέψεις.

Τέλος πάντων, το 1989 ο John Townley ήθελε να κάνουμε μια παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνάς μας πάνω στον Paul Kammerer σε ένα συνέδριο που οργάνωνε ο Michael Erlewine της Matrix Software και ο John με ρώτησε αν ήθελα να πάω εκεί μαζί του. Ήμουν σύμφωνος, οπότε πήγαμε με το αυτοκίνητο στο Michigan όπου είναι η έδρα της Matrix Software και εκεί συνάντησα ορισμένους ιδιαίτερα διακεκριμένους αστρολόγους, συμπεριλαμβανομένων των Michel Gauquelin, του Charles Harvey, του Robert Hand και πολλών άλλων. Γνώρισα τον Michael Erlewine πολύ καλά, είχαμε μερικές εξαιρετικά ενδιαφέρουσες συζητήσεις και, για να μην μακρηγορώ, αφού έφυγα από το συνέδριο, μου τηλεφώνησε και με ρώτησε: "Τι ακριβώς κάνεις για να βγάζεις τα προς το

ζειν;". Εγώ πάλευα όπως συνήθως για να βγάλω το ψωμί μου και εκείνος μου είπε, "Γιατί δεν έρχεσαι εδώ στη Matrix Software, κι εγώ θα δημιουργήσω μια θέση εργασίας για σένα, έτσι ώστε να μπορέσουμε να συνεχίσουμε να συζητάμε για διάφορα πράγματα".

Έτσι, πήγα στη Matrix Software και ο Michael κι εγώ συνεργαστήκαμε πάνω σε κάποια προβλήματα προγραμματισμού, σε αλγορίθμους σχετικά με τη γεωμετρία των fractals και τη θεωρία του χάους, που αποτελούσε ένα θέμα το οποίο με ενδιέφερε πολύ εκείνη την εποχή.

Πέρασα δύο πάρα πολύ ξεχωριστά χρόνια στην Matrix. Εκεί εργαζόμουν στη βιβλιοθήκη και ο Michael είχε αναλάβει ένα project που ονομαζόταν Astro-Index, το οποίο υποτίθεται πως ήταν ένα είδος συνοπτικής ιστορίας της αστρολογίας, ένα είδος οδηγού αναφοράς στην αστρολογία κ.λπ.

Έτσι, μένοντας πιστός, κατά κάποιον τρόπο, στην προϊστορία μου του St. John, αποφάσισα να αρχίσω να κοιτάζω λίγο αυτές τις πρωτότυπες ελληνικές πηγές της αστρολογίας και άρχισα να κάνω μερικές μεταφράσεις αστρολογικών κειμένων εκείνη την εποχή. Ήταν ουσιαστικά γύρω στο 1991.

Μετά από μερικά χρόνια έφυγα από την Matrix Software κι έπειτα, σχεδόν για πλάκα, η γυναίκα μου κι εγώ αποφασίσαμε να πάμε στο UARC του 1992. Εκεί συνάντησα τον Robert Hand, τον Robert Zoller και ορισμένους άλλους ανθρώπους, που ενδιαφέρονταν για την παραδοσιακή αστρολογία. Βασικά, είχαμε την πρόθεση να μεταφράσουμε μεγάλο μέρος από όλο αυτό το υλικό. Υπήρχαν πολλοί λατινομαθείς, αλλά κανένας δεν ήξερε ελληνικά. Εγώ ήξερα ελληνικά και αυτή θα ήταν η

συνεισφορά μου, οπότε το 1993 ιδρύσαμε το Project Hindsight. Τότε άρχισα να μεταφράζω ελληνικά κείμενα και ο Robert Zoller μετέφραζε τα λατινικά κείμενα. Μετά από ένα ή δύο χρόνια ο Zoller έφυγε, οπότε συνέχισε τις μεταφράσεις λατινικών κειμένων ο Robert Hand. Αυτό ήταν στην αρχή το Project Hindsight, το οποίο φαντάζομαι πως οι περισσότεροι θα έχουν ακούσει τώρα πια.

- Αφιερώσατε περισσότερα από δέκα χρόνια στη μελέτη της ελληνιστικής αστρολογίας, σωστά;

- Τώρα είναι μάλλον δεκαεπτά με δεκαοκτώ χρόνια.

- Αλήθεια;

- Γιατί πρωταρχίσαμε να μεταφράζουμε τα κείμενα το 1991 με 1992. Θα πρέπει να πω ότι, όταν άρχισα να μεταφράζω τα κείμενα αυτά, βρισκόμουν ανάμεσα σε ανθρώπους που ήταν αστρολόγοι και εξασκούσαν την αστρολογία. Εγώ κάθε άλλο παρά πρακτικός αστρολόγος ήμουν, δεν ήξερα σχεδόν τίποτα για αστρολογία. Άρχισα όμως να μεταφράζω τα ελληνιστικά κείμενα, να τα μελετάω και να προσπαθώ να βγάλω νόημα από αυτά. Στην αρχή το ενδιαφέρον μου εστιαζόταν περισσότερο, θα μπορούσε να πει κανείς, στο φιλοσοφικό, γιατί, στην πραγματικότητα, δεν είχα καμία επαφή με την αστρολογία στην πράξη, αλλά αναζητούσα ίχνη ή βαθύτερες γνώσεις στο αστρολογικό υλικό που θα μπορούσαν να έχουν κάποια σχέση με την κλασική μεταφυσική κ.ο.κ. Αλλά είναι πολύ δύσκολο να εμπλέκεται κανείς με τη μετάφραση αστρολογικών κειμένων χωρίς να πει μια μέρα:

"Για στάσου, γιατί να μη ρίξω μια ματιά σε ένα χάρτη και να δω αν αυτά τα πράγματα είναι αποτελεσματικά;". Συνεπώς, το ενδιαφέρον μου στην αρχή ήταν έμμεσο.

Γύρω στο 1998–1999, δεν μπορώ να θυμηθώ ποιο έτος, οργανώσαμε, εδώ στο Cumberland του Maryland όπου μένουμε, ένα μεγάλο workshop που το ονομάσαμε *The Einstein Intensives*. Σ' αυτό το εργαστήριο, άρχισα για πρώτη φορά να εφαρμόζω πάνω στο γενέθλιο χάρτη του Αϊνστάιν, αυτό που εκείνη την εποχή πίστευα πως ήταν ένα είδος οργανωμένου συστήματος της ελληνιστικής αστρολογίας. Και θυμάμαι ότι, μόλις πριν την ίδρυση του *Intensives*, αφού είχα κάνει κάποια προετοιμασία, είπα στη γυναίκα μου: "Ξέρεις, Ellen, νομίζω πως αυτά τα πράγματα φέρνουν όντως αποτέλεσμα.» Κι εκείνη είπε: "Τι μου λες; Πες μου κάτι που δεν το ξέρω."

Σε εκείνο το σημείο, τα ενδιαφέροντά μου πραγματικά μετατοπίστηκαν και άρχισα να αντιλαμβάνομαι την αξία αυτού του υλικού σε ό,τι αφορά στην ουσιαστική πρακτική. Τότε αποφάσισα να κατανοήσω πραγματικά το ελληνιστικό σύστημα αστρολογίας μέχρι τις ρίζες του, πράγμα που απαιτεί πολύ περισσότερα από την απλή μετάφραση του υλικού.

Ευτυχώς ή δυστυχώς, ανάλογα με το πώς το βλέπει κανείς, οι συγγραφείς, οι ιδρυτές της ελληνιστικής αστρολογίας – και μιλάμε για ανθρώπους που έγραφαν ή τουλάχιστον δίδασκαν τον πρώτο ή το δεύτερο αιώνα π.Χ. – οι άνθρωποι αυτοί δεν έγραφαν σε απλή, καθημερινή γλώσσα, αν κρίνουμε τουλάχιστον από αυτά που απομένουν από τα γραπτά τους και από αποσπάσματα που έχουν "μεταφερθεί" στα

γραπτά μεταγενέστερων συγγραφέων. Στην πραγματικότητα, έγραφαν με έναν αρκετά μυστικιστικό τρόπο και αυτό τράβηξε κάπως την προσοχή μου, γιατί συνειδητοποίησα ότι υπήρχε κάτι περισσότερο στη σύνθεση των ελληνιστικών γραπτών από αυτό που έβλεπε κατ' αρχήν το μάτι. Αυτό ήταν τρομακτικό από τη μία πλευρά, γιατί σήμαινε ότι πολλές από τις ιδέες, που είχα σχηματίσει σχετικά με τη φύση του πρωτότυπου ελληνιστικού συστήματος, ήταν κατά κάποιον τρόπο ανεπεξέργαστες, αλλά εκείνη την εποχή ήμουν πραγματικά αφοσιωμένος στην κατανόηση της ελληνιστικής αστρολογίας ως σύστημα, και, παρεμπιπτόντως, αυτό είναι ένα από τα ξεχωριστά χαρακτηριστικά της· δεν είναι συστηματική στην έκθεσή της. Είναι πολύ δύσκολο να διαβάσει κανείς τις πραγματείες. Με βάση τα σύγχρονα πρότυπα ή τα μεσαιωνικά πρότυπα, δεν έχουν καμία οργάνωση ή μοιάζουν να μην έχουν καμία οργάνωση...

- Τι θεωρήσατε σημαντικό, ως βαθύτερη γνώση, σε ό,τι αφορά στην αστρολογία, το οποίο πιστεύετε ότι μπορεί να στερούνται άλλες πρακτικές, όπως για παράδειγμα η μεσαιωνική αστρολογία;

- Λοιπόν, θα έλεγα... Επιτρέψτε μου να κάνω τρεις επισημάνσεις. Και θα πρέπει να τις κάνω συνοπτικά, φαντάζομαι, αλλά επιτρέψτε μου να πω γιατί πιστεύω πως έχει ιδιαίτερη σημασία για όλους εκείνους που ενδιαφέρονται για την παραδοσιακή αστρολογία.

Πρώτα απ' όλα, για να συνεχίσω από την τελευταία μου φράση, η ελληνιστική αστρολογία αποτελεί πραγματικά ένα σύστημα, όσον αφορά στις έννοιες, στις πρακτικές τεχνικές της κλπ. Αυτό δεν είναι προφανές, όταν πρωτοδιαβάζει κανείς ή μεταφράζει το υλικό, αλλά υπάρχει ένα πολύ λογικό και οργανωμένο σύστημα που κρύβεται κάτω από την ελληνιστική αστρολογία, το οποίο κατέβαλα επίπονες προσπάθειες για να ανακτήσω.

Η δεύτερη επισημάνση που επιθυμώ να κάνω είναι ότι η ελληνιστική αστρολογία έχει ένα είδος εννοιολογικής σαφήνειας, την οποία θεωρώ ότι στερείται αργότερα η παράδοση και αυτό σχετίζεται σε ένα βαθμό με το γεγονός ότι η τεχνική γλώσσα που χρησιμοποιούν οι ελληνιστικοί αστρολόγοι είναι πολύ αποκαλυπτική. Σε πάει ακριβώς στην καρδιά τού πώς θα πρέπει να ερμηνεύονται στην πραγματικότητα οι διάφοροι τύποι πλανητικών σχηματισμών ή άλλων αστρολογικών παραγόντων. Και θα μπορούσα να σας δώσω παραδείγματα γι' αυτό αν είχαμε περισσότερο χρόνο.

Αλλά, το πραγματικά σημαντικό στοιχείο της ελληνιστικής αστρολογίας είναι αυτό που εγώ αποκαλώ Time Lords (**Χρονοκράτορες**), το οποίο αποτελεί το ελληνιστικό αντίστοιχο των ινδικών συστημάτων dasha. Αυτά τα ανακαλύψαμε το 1994 και είμαι πάρα πολύ ενθουσιασμένος με το γεγονός, γιατί παρέχουν έναν διαφορετικό τρόπο μελέτης της πρόβλεψης σε ένα χάρτη. Αντί να αναζητάμε για μεμονωμένες στιγμές, όταν δηλ. υπάρχει μια διέλευση ή μια πρόοδος ή μια κατεύθυνση που καθίσταται ακριβής ή κάτι παρόμοιο, η πραγματική αρχή που αποτελεί τη βάση στη μέθοδο υπολογισμού των Χρονοκρατόρων είναι, ότι κοιτάμε τη ζωή σαν σύνολο και τη διαιρούμε σε μεγάλα χρονικά διαστήματα και υποδιαιρούμε αυτά τα χρονικά διαστήματα σε ακόμα μικρότερες βαθμίδες χρόνου. Οπότε, κοιτάμε χρονικά διαστήματα αντί για στιγμές.

Τώρα, μερικές από τις ελληνιστικές πρακτικές (μεθόδους υπολογισμού) των Χρονοκρατόρων, επέζησαν όντως μετά τη μετάδοσή τους στην πρώτη μεσαιωνική περίοδο. Πολλοί από σας ως αναγνώστες ή ακροατές μπορεί να είστε εξοικειωμένοι με μια τεχνική κατευθύνσεων, σύμφωνα με την οποία λαμβάνουμε υπόψη αυτό τα όρια από τα οποία διέρχονται οι κατευθυνόμενοι σημειοδότες. Κάτω από το ελληνιστικό πρίσμα, όταν η κατεύθυνση κινείται προς αυτά τα όρια ο Κυβερνήτης του Ορίου καθίσταται Χρονοκράτορας, πράγμα που σημαίνει ότι έχει εξουσία ή δικαιοδοσία πάνω σε αυτό το χρονικό διάστημα.

Αυτός ο τρόπος, για να εξεταστεί ένας χάρτης ή για να γίνει πρόβλεψη έχει μια εξαιρετική δυναμική, αλλά είναι δύσκολο, στα άτομα που εκπαιδεύτηκαν αρχικά στη σύγχρονη αστρολογία, να κάνουν μια τέτοια

αλλαγή στην οπτική με την οποία λειτουργούν.

Οι σύγχρονοι αστρολόγοι είναι περισσότερο εκπαιδευμένοι να κοιτάζουν –και ακόμα και πολλοί παραδοσιακοί αστρολόγοι– γεγονότα στιγμιαία, κάτι που συμβαίνει μια συγκεκριμένη στιγμή, όταν υπάρχει κάποιος συγχρονισμός ανάμεσα σε ένα ουράνιο συμβάν και σε κάτι που συμβαίνει στη ζωή του κατόχου του ωροσκοπίου. Αλλά κάτω από το πρίσμα της ελληνιστικής αστρολογίας, με το να κοιτάζουμε χρονικά διαστήματα και να τα υποδιαιρούμε, έχουμε τη δυνατότητα να λειτουργούμε περισσότερο σαν βιογράφοι θα μπορούσε να πει κανείς. Ξέρετε, πρέπει να διαιρείς τη ζωή σε κεφάλαια και επεισόδια κ.ο.κ. Και στην πράξη βρήκα ότι αυτά είναι εξαιρετικά ισχυρά εργαλεία. Για τους ασκούντες τη μεσαιωνική αστρολογία, που δεν είναι πολύ εξοικειωμένοι με ορισμένες από τις ελληνιστικές τεχνικές, η τεχνική που είναι γνωστή ως Firdaria θα καταλάμβανε ή θα είχε στη μεσαιωνική αστρολογία θέση ή ρόλο κάπως ανάλογο με τα ελληνιστικά συστήματα των Χρονοκρατόρων, πολλά από τα οποία, προφανώς, δεν κατόρθωσαν, δυστυχώς, να επιβιώσουν μέχρι τη μεσαιωνική περίοδο. Ως αποτέλεσμα, λοιπόν, η μεσαιωνική αστρολογία στερείτο μερικών από αυτά τα τόσο ισχυρά εργαλεία πρόβλεψης της ελληνιστικής αστρολογίας.

Παρεμπιπτόντως, άκουσα να λέγεται από ορισμένους ότι μερικά από αυτά τα συστήματα των Χρονοκρατόρων ή αυτά τα μέσα πρόβλεψης της ελληνιστικής αστρολογίας απλώς απορρίφθηκαν με την πάροδο του χρόνου γιατί θεωρήθηκαν κατά κάποιον τρόπο ελλιπή. Αλλά, οποιοσδήποτε έχει μελετήσει πραγματικά τη μετάδοση των ελληνιστικών θεωριών στη μεσαιωνική περίοδο και κατόπιν τη μετάδοση αυτού του

υλικού στη μεταγενέστερη αναγεννησιακή περίοδο συνειδητοποιεί, ότι οι αστρολόγοι αυτοί δεν απέρριπταν τεχνικές, με βάση την εμπειρία τους από αυτές. Διατηρούσαν με φροντίδα κάθε τι που μεταδιδόταν σ' αυτούς από την προγενέστερη παράδοση. Συνεπώς, είναι σε κάποιο βαθμό τραγικό, κατά τη γνώμη μου, ότι μεγάλο μέρος του ελληνιστικού υλικού δεν κατόρθωσε να επιβιώσει μέχρι την εποχή του μεσαίωνα μέσω κάποιων μεταφράσεων.

- Θα μπορούσαμε, συνεπώς, να πούμε ότι το πρόβλημα ήταν η περιπλοκότητα της ερμηνείας των κειμένων αυτών καθ'αυτών;

- Σε ένα βαθμό είναι αυτό. Οφείλεται στην περιπλοκότητα του ελληνικού υλικού. Αλλά σε έναν άλλο βαθμό είναι απλώς, ότι ορισμένα ελληνικά κείμενα, τα οποία διασώθηκαν στη Δύση, δεν μεταφράστηκαν ποτέ στα αραβικά. Και ως συνέπεια οι τεχνικές αυτές δεν κατόρθωσαν ποτέ να φτάσουν στην πρώιμη μεσαιωνική αστρολογία και τον αραβικό κόσμο. Υπάρχει όμως ένα τρομερό πρόβλημα μετάφρασης. Γιατί όταν πηγαίνεις από τα ελληνικά σε οποιαδήποτε σημιτική γλώσσα έχεις να κάνεις με δύο τελείως διαφορετικές οικογένειες γλωσσών. Και τα ελληνικά κείμενα αυτά καθ'αυτά δεν είναι γραμμένα με απλό τρόπο. Οπότε, δεν επικρίνω τους πρώτους άραβες αστρολόγους και μεταφραστές, γνωρίζω ακριβώς τι είχαν να αντιμετωπίσουν, αλλά ήταν πολύ δύσκολο να εξασφαλιστεί η ακριβής μετάδοση βασικών εννοιών και τεχνικών από τη μία γλώσσα στην άλλη. Και παρ' όλο που δούλεψα και συζήτησα αρκετά συχνά με τον Ben Dykes για την πρώιμη μεταφορά ελληνιστικού υλικού στην πρώτη αραβική περίοδο, υπάρχουν μερικά

πολύ ενδιαφέροντα πράγματα που όντως επέζησαν της μεταφοράς, αν και μερικές φορές αποδίδονται σε άλλους ανθρώπους ή με άλλα ονόματα, διατήρησαν, όμως, σε μεγάλο ποσοστό, το εννοιολογικό τους πλαίσιο.

Όποιος με ακούει θα συνειδητοποιεί πιθανώς την προκατάληψή μου εδώ, η οποία δεν είναι πραγματικά τόσο πολύ προκατάληψη, παρά ένα είδος ορθολογικής εκτίμησης της μετάδοσης υλικού από μια εποχή σε μια άλλη. Ο πυρήνας όλης της μεσαιωνικής αστρολογίας είναι η ελληνιστική αστρολογία. Σχεδόν όλες οι επικρατούσες έννοιες και τεχνικές που βρίσκουμε στη μεσαιωνική αστρολογία προέρχονται από την ελληνιστική περίοδο. Και συνεπώς, αυτός είναι ένας λόγος –θα έπρεπε να είναι ένας αρκετά προφανής λόγος– για να μελετήσει κανείς την ίδια την ελληνιστική αστρολογία. Γιατί εδώ έχουμε τις ρίζες και την αρχική σύλληψη αυτών των πρακτικών. Υπάρχει πολύ υλικό στη μεσαιωνική αστρολογία που δεν είναι ελληνιστικής προέλευσης, υπάρχει πολύ υλικό που προέρχεται από την Ινδία και, κυρίως, υπάρχει η τεράστια ανάπτυξη της ωριαίας αστρολογίας κατά τη διάρκεια της μεσαιωνικής περιόδου. Διότι δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι υπήρχε καν η ωριαία στην ελληνιστική αστρολογία. Παρ' όλα αυτά, όμως, οι βαθιές και κεντρικές έννοιες της ωριαίας ήταν ελληνιστικής προέλευσης.

Ο κόσμος έχει εσφαλμένη άποψη για την ανάπτυξη της αστρολογίας. Πιστεύουν ότι οι αστρολόγοι κάθονταν και επινοούσαν τεχνικές, όπως κάνουν οι σύγχρονοι αστρολόγοι, ή ότι απλώς δοκίμαζαν διάφορα πράγματα και –κοιτάζοντας έναν τεράστιο αριθμό χαρτών– κατέληγαν

σε μια τεχνική ή κάπως έτσι. Η πρώτη μεσαιωνική αστρολογία και σε μεγάλο βαθμό η μετέπειτα μεσαιωνική αστρολογία δεν είναι έτσι. Είναι μια προσπάθεια ανάληψης της κληρονομιάς από την ελληνιστική περίοδο και ερμηνείας των ακαθόριστων σημείων και ασαφειών που υπήρχαν σε αυτό το πρωτότυπο υλικό, ώστε να αποκτήσει μια, κατά κάποιον τρόπο, πιο συστηματική μορφή. Υπάρχει επίσης ένα αντίστοιχο πρόβλημα με τη μετάδοση του αραβικού υλικού στη λατινική δύση. Γιατί εδώ έχουμε τη μετάφραση υλικού από τα αραβικά, το οποίο ήταν αρχικά στα ελληνικά, και μεταφράζεται τώρα στα λατινικά και άλλες σύγχρονες γλώσσες, ευρωπαϊκές γλώσσες. Έχοντας λοιπόν περάσει όλη μου τη ζωή μεταφράζοντας διάφορα πράγματα, είμαι πολύ ευαίσθητος στο τι μπορεί να συμβεί με τα λάθη της μεταφοράς και το τι μπορεί να γίνει γι' αυτά.

Έτσι βλέπω, λοιπόν, την παράδοση κι έτσι αξιολογώ τη σημασία του ελληνιστικού υλικού. Και θα μπορούσα να δώσω πάρα πολλά παραδείγματα αυτού που θεωρώ εννοιολογικές διαστρεβλώσεις. Αυτές οφείλονται σε λάθη κατά την μεταφορά των κειμένων ή, σε μερικές περιπτώσεις, οφείλονται στο εξής γεγονός: Όταν οι εννοιολογικές βάσεις του πρωτότυπου υλικού είχαν χαθεί κατά την μεταφορά, δινόταν μετά μια νέα βάση από μεταγενέστερους αστρολόγους.

- Έλαβα το βιβλίο σας *Definitions and Foundations* το Σάββατο το βράδυ και...

- Χαίρομαι που έφτασε...

- Του έριξα μια ματιά και διαπίστωσα ότι η συγγραφή του *Definitions and Foundations* είναι μια μεγαλειώδης και λεπτομερής δουλειά. Πρέπει να πω, ότι ακόμα και ο πρόλογος με είχε καθηλώσει. Νόμιζα πως διάβαζα αστυνομικό μυθιστόρημα. Δεν έβλεπα τη στιγμή να καθίσω και να αρχίσω να το διαβάζω. Και η πρώτη μου ερώτηση σχετικά με το βιβλίο είναι: "Ποια είναι η σημασία αυτού του έργου *Definitions and Foundations* που έγινε από το Project Hindsight και από εσάς τον ίδιο;"

- Χαίρομαι που μου κάνατε αυτήν την ερώτηση, γιατί μου δίνει την ευκαιρία να μοιραστώ με το ακροατήριο τις προσπάθειες και τις δοκιμασίες του να μεταφράζει κανείς κάτι τέτοιο. Τις αγωνίες και την έκσταση, ή όπως αλλιώς θα μπορούσε κανείς να το εκφράσει. Αρχικά επέλεξα αυτόν το συγκεκριμένο τόμο να είναι ο πρώτος μιας σειράς μεταφράσεων για τον απλό λόγο ότι ήταν, σε ένα μεγάλο βαθμό, ένας τόμος σχετικός με βασικές έννοιες και ορισμούς βασικών εννοιών. Χρειαζόμουν ένα σετ "μεταφραστικών συμβάσεων" με το οποίο θα μπορούσα να πορευτώ σε ολόκληρη τη σειρά των μεταφράσεων, που τελικά θα αποτελείται από είκοσι οκτώ τόμους, περίπου.

Στην αρχή σκέφτηκα, λοιπόν, ότι αυτό θα ήταν ένα σχετικά απλό θέμα. Είχα διαβάσει αυτά τα κείμενα στο παρελθόν και, παρ' όλο που υπάρχουν πάντα προβλήματα με τα χειρόγραφα και τέτοια πράγματα, πίστευα ότι πραγματικά δεν θα ήταν τόσο δύσκολη δουλειά. Καθώς, όμως, άρχισα να συγκρίνω διαφορετικές εκδόσεις... Θα πρέπει να πω ότι ο τόμος *Definitions and Foundations* βασίζεται σε ό,τι έχει απομείνει

από ένα χαμένο γραπτό που αποδίδεται σε κάποιον ο οποίος ονομάζεται Αντίοχος ή **Αντίοχος των Αθηνών** και γράφτηκε, κατά την άποψή μου, κατά την εποχή που τίθεντο οι βάσεις ή, τουλάχιστον, βασίστηκε σε υλικό από την εποχή που τίθεντο οι βάσεις και **χρησιμοποιεί ορισμούς**, έχει ορισμούς, εννοιών, τις οποίες έννοιες οι μεταγενέστεροι συγγραφείς χρησιμοποιούν αναρίθμητες φορές **χωρίς ορισμό**. Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να σας δώσω ένα παράδειγμα χρησιμοποιώντας τις δικές μου μεταφραστικές συμβάσεις εδώ, οι οποίες θα σας φανούν κάπως μυστηριώδεις στην αρχή. Αλλά, αν διαβάσετε στο 2ο βιβλίο του Vettius Valens, στο θέμα "γάμος", θα δείτε ότι ο Valens λέει πράγματα, όπως: "...αν η Αφροδίτη είναι σε δίσωμο ζώδιο και έχει τη **"μαρτυρία"** του Άρη ή

του Ερμή, αποτελεί ένδειξη για περισσότερους από έναν γάμους." Και θα αναρωτηθείτε: "μαρτυρία" – τι σημαίνει αυτό; Αν συνεχίσετε να διαβάσετε στην ίδια παράγραφο, λέει: "... αν η Αφροδίτη είναι σε ένα ζώδιο που υφίσταται κακοποίηση από έναν κακοποιό..." – συγνώμη – "...αν η Αφροδίτη είναι σε ένα ζώδιο του οποίου ο Κυβερνήτης υφίσταται "κάκωση" από έναν κακοποιό, αυτό είναι ένδειξη περισσότερων του ενός γάμων ή ενός κακού γάμου." Και αναρωτιέστε τι σημαίνει "κάκωση"; Και συνεχίζετε, και βρίσκετε ότι: "...αν η Αφροδίτη είναι σε "κόλληση" με τον Κρόνο, αυτό υποδεικνύει μια άλλη κατάσταση για το γάμο". Και, αν διαβάσετε ακόμα πιο κάτω: "...αν η Σελήνη "ακτινοβολείται" από το Δία, τότε αυτό έχει επίδραση στην κατάσταση του γάμου", κ.ο.κ.

Όλη, λοιπόν, αυτή η ορολογία που μόλις ανέφερα απαντάται στον Valens, χρησιμοποιείται επανειλημμένα, και ο Valens δεν την ορίζει ποτέ. Το μόνο βιβλίο που δίνει ουσιαστικά ορισμούς, για όλες αυτές τις έννοιες που ακούγονται τόσο μυστηριώδεις, ήταν αυτό το χαμένο βιβλίο, το οποίο αποδίδεται σ' αυτόν τον Αντίοχο, και αποσπάσματα του οποίου χρησιμοποίησαν ορισμένοι μεταγενέστεροι συγγραφείς όπως ο **Ρητόριος** και ο **Πορφύριος**. Υπάρχει επίσης και μία περίληψη αυτού του βιβλίου από τη βυζαντινή εποχή. Αυτό που προσπαθώ να κάνω, λοιπόν – η σημασία του βιβλίου είναι ακριβώς αυτή: υπήρχαν σ' αυτό έννοιες που χρησιμοποιούνται από μεταγενέστερους αστρολόγους, και, παρεμπιπτόντως, οι περισσότερες από τις έννοιες αυτές, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, μεταφέρονται στην αραβική περίοδο, αν και υφίστανται τροποποιήσεις στην πορεία. Ήταν σημαντικό για μένα να προσπαθήσω

να τεκμηριώσω από την αρχή τι ακριβώς σήμαιναν αυτές οι έννοιες και να προσπαθήσω να κατανοήσω τους ορισμούς.

- Συνεπώς, το *Definitions and Foundations* είναι βασικά ένα καθοδηγητικό προοίμιο για την υπόλοιπη σειρά πάνω στην οποία εργάζεται το *Project Hindsight*.

- Είναι ένα απαραίτητο καθοδηγητικό προοίμιο, γιατί, χωρίς να γνωρίζουμε τι σημαίνουν μερικές από τις βασικές αυτές έννοιες, απλώς δεν μπορούμε να διεισδύσουμε σε πολλά από τα μεταγενέστερα ελληνιστικά κείμενα· είναι απλώς μη προσπελάσιμα. Δεν μπορούμε να ξέρουμε, ως αστρολόγοι που εξασκούμε την αστρολογία, πώς να εφαρμόσουμε πράγματα που αναφέρει στην πραγματικότητα ο Valens ή πολλοί άλλοι συγγραφείς. Πιθανώς, το σημαντικότερο μέρος του τόμου *Definitions and Foundations* αφορά στην ελληνιστική θεωρία για τους "σχηματισμούς" των πλανητών, που ασχολείται με αυτό το οποίο εμείς θα ονομάζαμε όψεις, πολιορκίες, "ακτινοβολίες", κάθε είδους λεπτή διάκριση που υπάρχει τώρα διαθέσιμη σε μετέπειτα συγγραφείς – εννοώ, αν δεν είχαν πρόσβαση σε αυτό το συγκεκριμένο κείμενο. Έπρεπε, λοιπόν, να αρχίσω με κάτι που θα όριζε αυτά τα πράγματα. Αλλά, όσο προχωρούσα βαθύτερα, συνειδητοποιούσα ότι υπήρχε κάτι πολύ περισσότερο σε αυτήν τη συγκεκριμένη θεωρία για τους σχηματισμούς των πλανητών, πέρα από αυτό που πρωτοέβλεπε το μάτι. Οι ορισμοί που στην αρχή φαίνονταν πολύ απρόσεκτα γραμμένοι – θα σας δώσω ένα παράδειγμα: Όταν πρωτοδιαβάζει κανείς τον ορισμό για αυτό που ονομάζεται "σύννοδος" ή μάλλον "σχήμα" συνόδου, επειδή ουσιαστικά δεν

είναι "σωματική" σύνοδος, γράφει κάτι σαν το ακόλουθο: Έχουμε σύνοδο, όταν οι πλανήτες έχουν είτε συνενωθεί ακριβώς ή αν πρόκειται να συνενωθούν μέσα σε τρεις μοίρες. Και λέω, τι είδους ορισμός είναι αυτός; Ορίζει τη σύνοδο χρησιμοποιώντας το ρήμα "συνάπτω".

Υπάρχουν και διάφορα άλλα παρόμοια προβλήματα. Μοιάζουν στην αρχή σαν απρόσεκτη γραφή ή, απλώς, προχειρότητα ή υλικό που συντάχθηκε από κάποιον, ο οποίος ήταν αστοιχείωτος από πλευράς λογικής ή κάτι τέτοιο, αλλά τελικά ανακάλυψα ότι οι δυσκολίες στους μεμονωμένους ορισμούς ήταν σκόπιμες. Ο αναγνώστης έπρεπε να περάσει αυτήν τη μακριά αλληλουχία ορισμών και να αντιληφθεί πώς διασταυρώνονταν μεταξύ τους και μετά να καταλήξει στην κατανόηση των ορισμών. Ήταν περισσότερο ένα εγχειρίδιο διδασκαλίας παρά μια πραγματεία με τη σύγχρονη μορφή και αυτός είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους χρειάστηκε τόσος χρόνος για να ολοκληρωθεί η εργασία. Γιατί έπρεπε να αντιληφθώ προσοδευτικά τον τρόπο με τον οποίο είχε συνταχθεί το βιβλίο, πριν μπορέσω να συνεχίσω. Αλλά τώρα είμαι ευχαριστημένος γιατί έχω ανακτήσει αυτήν την πρωτότυπη θεωρία και αισθάνομαι ότι έχω τουλάχιστον μια βάση, μια φιλοσοφική βάση, –γιατί δεν μπορώ να βρω κάποιον καλύτερο όρο– και αυτό δεν είναι το μόνο σημαντικό πράγμα σε αυτό το βιβλίο. Πιθανώς, όμως, είναι –σίγουρα είναι– αυτό που αποτελούσε τη μεγαλύτερη πρόκληση και το πιο απαραίτητο να κατανοηθεί για την μετέπειτα ελληνιστική πρακτική.

- Υπάρχει μία δήλωση που λέει ότι κάθε πλανήτης εκπέμπει επτά ακτίνες.

- Σωστά.

- Και ανακαλύψατε τη φύση αυτών των ακτίνων;

- Αυτό ο περισσότερος κόσμος δεν θα το καταλάβαινε αν δεν είχε κάποιο υπόβαθρο εφαρμοσμένων ελληνικών μαθηματικών, επειδή βασίζεται στην ελληνική θεωρία της οπτικής. Στην ελληνική θεωρία της οπτικής, η όραση είναι αποτέλεσμα ακτίνων που ξεκινούν από το μάτι και προσκρούουν πάνω σε ένα αντικείμενο το οποίο βλέπει το μάτι. Με άλλα λόγια, οι Έλληνες δεν αντιλαμβάνονταν την όραση, ως το αποτέλεσμα φωτός που ανακλάται, όπως το κατανοεί ο σύγχρονος κόσμος, ότι δηλ. πέφτει πάνω στον αμφιβληστοειδή ή τι γίνεται τέλος πάντων...

Ουσιαστικά πίστευαν ότι επρόκειτο για ακτίνες που ξεκινούσαν από το μάτι και έπεφταν πάνω σε ένα αντικείμενο. Αυτή είναι η φύση των ακτίνων εκείνων στις οποίες αναφέρονται. Αυτό λοιπόν είναι πολύ σημαντικό γιατί ο περισσότερος κόσμος – όλοι οι αστρολόγοι – γνωρίζουν τον όρο "όψη". Αλλά η όψη (aspect) είναι απλώς μια λατινική εκδοχή της ελληνικής λέξης "θεωρώ" που σημαίνει "κοιτάζω". Οι πλανήτες "κοιτάζουν" ο ένας τον άλλο μέσω αυτών των ακτίνων. "Βλέπουν" ο ένας τον άλλο. Και αυτό σημαίνει στην πραγματικότητα η λέξη όψη. Είναι οι πλανήτες που βλέπουν ο ένας τον άλλο μέσω αυτών των ακτίνων.

- Αυτό που τραβάει την προσοχή μου είναι ότι αν κοιτάξουμε τον Κέπλερ όταν άρχισε να δημιουργεί όλες αυτές τις διαφορετικές όψεις, οι όψεις αυτές δεν ταιριάζουν μεταξύ τους...

- Όχι, δεν ταιριάζουν. Στην εποχή του Κέπλερ, όχι μόνο η υποκείμενη βάση της οπτικής, αλλά και η ίδια η φύση των πρωτότυπων ελληνιστικών αστρολογικών εννοιών είχε χαθεί. Ο σύγχρονος κόσμος τείνει να θεωρεί τις όψεις ως εξής: δύο πλανήτες που βρίσκονται σε ένα –κατά κάποιον τρόπο– γεωμετρικό διάστημα μεταξύ τους, το οποίο ορίζεται από κανονικά πολύγωνα και, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, όταν βρίσκονται σε τέτοια διαστήματα, αυτό μπορεί να έχει κάποια συγκεκριμένη επίδραση στη ζωή. Σε ολόκληρο το πρώτο διάστημα της αστρολογίας, συμπεριλαμβανομένης και της αρχής της μεσαιωνικής αστρολογίας, οι πλανήτες "κοιτάζουν" ο ένας τον άλλο. Και, μέσω των οπτικών δράσεών τους, λειτουργούν ο ένας σε σχέση με τον άλλο και αυτό καθίσταται μία αρχή για την περιγραφή των όψεων. Αυτό που πρέπει να καταλάβουμε θεωρητικά είναι ότι για να βλέπεται ο Άρης από Κρόνο πρέπει και να βλέπεται ο Κρόνος από τον Άρη, καθώς και τι βλέπουν ο ένας από τον άλλο. Και αυτό δημιουργεί μια αρχή για τη δημιουργία της περιγραφής μιας όψης.

Αν όμως σκέφτεστε μια όψη σαν κάτι απλώς, τι να πω, ξέρετε, μια γεωμετρική σχέση ανάμεσα σε δύο πλανήτες, που έχει κατά κάποιον τρόπο μια μαγική επίδραση στη ζωή του κατόχου του ωροσκοπίου, δεν υπάρχει πραγματικός λόγος για να περιορίζουμε τον αριθμό των ακτίνων σε επτά. Κι έτσι, ο Κέπλερ και άλλοι άρχισαν να εισάγουν κι άλλες όψεις κ.λπ. Πράγμα το οποίο, παρεμπιπτόντως, για λόγους στους οποίους δεν έχω το χρόνο να υπεισέλθω τώρα, αρχίζει να παραβιάζει τα πάντα στο πρωτότυπο ελληνιστικό σύστημα. Η εισαγωγή περισσότερων όψεων θα ήταν καταστροφή.

- Καταστροφή, συμφωνώ. Υπάρχει και κάτι άλλο που βρήκα εξαιρετικά ενδιαφέρον στο βιβλίο σας και αφορά στο κεφάλαιο σχετικά με την "ομορόησιν". Βρήκα ότι αυτός ο συγκεκριμένος ορισμός δίνει μια νέα οπτική γωνία στην αστρολογία. Μπορείτε να μας δώσετε ένα σύντομο παράδειγμα για το τι σημαίνει αυτό;

- Αν έχετε... Έτσι όπως λειτουργεί ο ορισμός... Θα το θέσω αυτό με τη σύγχρονη ορολογία για λόγους απλούστευσης και μόνο. Αν έχετε δύο πλανήτες σε "σωματική" σύνοδο, κάτι που ένας σύγχρονος αστρολόγος θα ονόμασε απλώς σύνοδο, όταν είναι στις τρεις μοίρες ο ένας από τον άλλο, οπότε έχουν τείνουν σε συγκλίνουσα όψη, όπως θα έλεγε ένας σύγχρονος αστρολόγος, ο ένας πλησιάζει στον άλλο, και αν οι πλανήτες αυτοί βρίσκονται στα ίδια όρια, δηλαδή, στο ίδιο σετ ορίων, τότε θεωρούνται "εν τοις αυτοίς ορίοις". Αλλά, επίσης, αν κοιτάζουν ο ένας τον άλλο, δηλαδή, αν δύο πλανήτες έχουν όψη ο ένας προς τον άλλο, αλλά είναι σε όρια που κυβερνώνται από τον ίδιο πλανήτη, σε ομάδες ορίων που κυβερνώνται από τον ίδιο πλανήτη, θεωρούνται και πάλι "εν τοις αυτοίς ορίοις".

- Αν έχουμε, δηλαδή, ας πούμε, τον Άρη στο Ζυγό στα όρια της Αφροδίτης και την Αφροδίτη σε αντίθεση στον Κριό στα όρια της Αφροδίτης...

- Ναι, αν είναι και οι δύο στα όρια της Αφροδίτης, και αν έχουν όψη ο ένας προς τον άλλο, πράγμα το οποίο, σύμφωνα με την ελληνιστική θεωρία, σημαίνει ότι πρέπει να βρίσκονται εντός ορίων ανοχής τριών μοιρών.

- Μάλιστα.

- Ωραία, τότε κάτω από αυτές τις συνθήκες θεωρούνται "εν τοις αυτοίς ορίοις". Τώρα, η αστρολογική σημασία αυτού είναι ότι όταν πλανήτες είναι ήδη συνδεδεμένοι μεταξύ τους σύμφωνα με τις διάφορες αυτές σχέσεις, αλλά είναι επίσης "εν τοις αυτοίς ορίοις", αυτό ενισχύει τη σχέση την οποία έχουν. Συνεπώς, όταν πλανήτες βρίσκονται ήδη σε όψη, αλλά, επίσης, ο καθένας τους κατέχει όρια που κυβερνώνται από τον ίδιο πλανήτη, τότε η όψη που έχουν είναι στην πραγματικότητα εντονότερη. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, γιατί ορισμένοι σύγχρονοι και ακόμα και μερικές μεσαιωνικές παραδόσεις, λένε ότι όσο περισσότερο πλησιάζει μία όψη στο να είναι ακριβής τόσο πιο δυνατή είναι ή τόσο πιο ισχυρή είναι ή κάτι τέτοιο. Αυτή δεν είναι ελληνιστική σκέψη. Είναι αυτές οι εξωτερικές συνθήκες που μπορούν να ενισχύσουν την όψη. Και, παρεμπιπτόντως, αυτός ο συγκεκριμένος ορισμός χρησιμοποιείται πολύ σπάνια στη μεταγενέστερη ελληνιστική παράδοση. Χρησιμοποιείται σε ένα-δύο σημεία, αλλά αποτελεί μέρος της παραδοσιακής γνώσης που δεν νομίζω πως επέζησε της μετάδοσης στην αραβική περίοδο.

- Υπάρχει ένα άλλο τμήμα του βιβλίου που σχετίζεται με αυτό που ακούμε: "Οι χρηματιστικοί τόποι που συντελούν στην πρόβλεψη όλων των υποθέσεων"

- Α, αυτό είναι πραγματικά σημαντικό. Αυτό μου προκάλεσε πολλή ταλαιπωρία, για πάρα πολύ μεγάλο διάστημα. Υπάρχουν ορισμένοι τόποι, οίκοι θα έλεγαν μερικοί σύγχρονοι – και, παρεμπιπτόντως, όταν

μιλάμε για ελληνιστική αστρολογία, χρησιμοποιούμε μόνο το σύστημα ταύτισης οίκου-ζωδίου. Και μπορούμε να ξαναθυμηθούμε στα τεταρτημόρια και πώς όλη αυτή η έννοια γεννήθηκε, επίσης κατά την ελληνιστική περίοδο, αλλά δεν χρησιμοποιήθηκε ποτέ σε συγκεκριμένα ζητήματα. Αυτό είναι διαφορετικό θέμα.

Η τεχνική ελληνική λέξη για έναν πλανήτη που είναι, ας πούμε...

Υπάρχουν δύο συστήματα. Το ένα αποδόθηκε στον Ερμή και το άλλο στον βασιλιά Νεχέψω. Και σύμφωνα με το σύστημα του Ερμή, αν ένας πλανήτης ήταν σε έναν τόπο, ο οποίος (τόπος) βρίσκεται σε σχηματισμό με μια ανατέλλουσα "εικόνα", με ένα ανατέλλον ζώδιο θα έλεγαν οι σύγχρονοι (αυτό συμβαίνει για παράδειγμα στον 11ο, στον 10ο, στον 9ο, στον 7ο, στον 5ο, στον 4ο και στον 3ο που έχει ένα είδος αμφίσημης υπόστασης στην ελληνιστική θεωρία) λέγεται, λοιπόν, πως (ο πλανήτης αυτός) βρίσκεται σε έναν τόπο που είναι "χρηματιστικός" (που συντελεί στην υπόθεση). Αυτό σημαίνει, απλώς, ότι ο πλανήτης μπορεί να επηρεάσει τις ίδιες του τις σημασίες, όταν βρίσκεται σε έναν από αυτούς τους τόπους. Διότι, τότε, θεωρείται πως οι πλανήτες είναι χρηματιστικοί (ικανοί να φέρουν εις πέρας εργασίες) που αφορούν στον κάτοχο του ωροσκοπίου. Και αυτός είναι ο πρωτότυπος όρος, η πρωτότυπη έννοια. Δεν το επινόησα αυτό, είναι απλώς η κυριολεκτική μετάφραση του τι σημαίνει η έννοια, τι σημαίνει η λέξη. Και, παρεμπιπτόντως, αυτό έχει ορισμένες πραγματικά σημαντικές επιπτώσεις.

Υπάρχει κάτι, που πρέπει να σας ενοχλούσε ή να ενοχλούσε πολλούς ακροατές σας, για μεγάλο χρονικό διάστημα –εμένα με ενοχλούσε για

μεγάλο χρονικό διάστημα: Ας υποθέσουμε ότι έχουμε έναν πλανήτη στον 9ο οίκο. Σύμφωνα με ορισμένες παραδόσεις που προέρχονται από τη μεσαιωνική περίοδο, ένας πλανήτης σε κατιόντα οίκο θεωρείται ασθενής, σωστά;

- Σωστά.

- Ωραία. Τώρα, ποια είναι η σημασία του να έχουμε πλανήτες στον 9ο, που είναι, ξέρετε, ένας τύπος ο οποίος σχετίζεται με τη θρησκεία, τη φιλοσοφία και τον αποκρυφισμό, καθώς και τα ταξίδια – τι νόημα έχει να έχουμε έναν πλανήτη εκεί και μετά να λέμε ότι είναι ασθενής; Θέλω να πω, αυτό ήταν κάτι, που πάντα με βασάνιζε. Είναι κατιών, έτσι; Ένα από τα σημαντικά συμπεράσματα της προσεκτικής μετάφρασης των λέξεων, που χρησιμοποιούσαν οι ελληνιστικοί αστρολόγοι, είναι ότι ένας πλανήτης στον 9ο δεν είναι αδύναμος. Αντιθέτως, βρίσκεται σε αυτό που οι ελληνιστικοί αστρολόγοι θα ονόμαζαν "**απόκλιμα**", πράγμα που σημαίνει ότι (ο οίκος αυτός) είναι απομακρυσμένος από τα καθημερινά θέματα, που αφορούν τον κάτοχο του ωροσκοπίου, όπως η καθημερινή του ζωή, ανησυχίες για το χρηματιστήριο ή για τα προς το ζην ή αν θα παντρευτεί ή αν θα αποκτήσει παιδιά. Από την άλλη, οι σημασίες του 9ου σχετίζονται με αυτά που στην κλασική εποχή θα θεωρούνταν ασχολίες του ελεύθερου χρόνου – φιλοσοφία, μαντική, ξέρετε, αστρολογία και οτιδήποτε άλλο. Ένας πλανήτης σε έναν κατιόντα οίκο δεν είναι ασθενής. Οι πλανήτες σε διαδόχους οίκους είναι βραδυκίνητοι, πράγμα που σημαίνει ότι οι επιδράσεις των πλανητών αυτών τείνουν να εκδηλώνονται αργότερα στη ζωή του κατόχου του ωροσκοπίου. Αλλά

αυτό είναι ευθύς εξαρχής τρομερά σημαντικό, γιατί μου δημιουργούσε πρόβλημα πάντα. Ξέρετε, να έχω έναν πλανήτη στον 9ο και να είναι “ασθενής”; Τέτοιου είδους πράγματα. Έτσι,...

- Σε ένα από τα κεφάλαιά σας, μετά από κάποιο σημείο, αναφέρετε τις αρχές του Αντίοχου και λέτε ότι αποτελούνται από είκοσι εννέα παραγράφους.

- Ναι.

- Υπάρχει η πιθανότητα να γράφτηκε το βιβλίο με εσωτεριστικό τρόπο.

- Σωστά.

- Μπορείτε να αναλύσετε, αν δεν είναι μακριά από τη έρευνα που έχετε κάνει όλα αυτά τα χρόνια, τι εσωτεριστικές πληροφορίες υπάρχει πρόθεση να δοθούν;

- Πρώτα απ’ όλα, θα αναφέρω ένα συλλογισμό που έκανα, τον οποίο δεν θα μπορούσα να επιβεβαιώσω βασιζόμενος σε αυτό το βιβλίο μόνο, αλλά έχω ενδείξεις από άλλα πράγματα που απλώς μπορώ να αναφέρω προς το παρόν. Πιστεύω ότι ο ιδρυτής, ο συγγραφέας αυτής της πρωτότυπης πραγματείας ή τουλάχιστον μεγάλο μέρος από το δύσκολο υλικό που περιέχεται σ’ αυτήν – υλικό σχετικό με σχηματισμούς πλανητών – ήταν μέλος της πλατωνικής σχολής. Ο Αντίοχος, που αποκαλείται επίσης από τον Ηφαιστίωνα, **Αντίοχος ο Αθηναίος**, έγινε προσπάθεια – από έναν Βέλγο κλασικιστή, τον Franz Cumont– να ταυτιστεί με τον άνθρωπο που

θεωρείται ο ιδρυτής της μέσης Ακαδημίας Πλάτωνος, ο οποίος ονομάζεται Αντίοχος Ασκαλωνίτης και ήταν πλατωνιστής. Είναι, λοιπόν, αρχή ή συνήθεια, στη γραφή των πλατωνικών διαλόγων και στην πλατωνική σχολή γενικά, να γράφει κανείς τα πράγματα με έναν τρόπο που δεν είναι απόλυτα φανερός. Αυτό που εννοούσα με τη συγκεκριμένη δήλωση για το βιβλίο του Αντίοχου είναι ότι έχουμε στο μέσον ακριβώς του βιβλίου τον ορισμό για το πότε ένας πλανήτης ανατέλλει ή δύει ηλιακά. Έχουμε δεκατέσσερις παραγράφους από την κάθε πλευρά, και το σύνηθες διάστημα για την ηλιακή ανατολή είναι δεκαπέντε μοίρες, πράγμα που σημαίνει ότι οι δεκατέσσερις παράγραφοι από την κάθε πλευρά της μεσαίας παραγράφου είναι, ουσιαστικά, κάτω από τις ακτίνες...

- Μάλιστα...

- Εντάξει. Με άλλα λόγια, είναι απόκρυφο. Το βιβλίο γράφτηκε σκόπιμα με αυτόν τον τρόπο, όπως θα περίμενα από κάποιον ο οποίος μπορεί κάλλιστα να εφαρμόζε τις αρχές (της πλατωνικής διδασκαλίας) ή να ήταν μέλος της ακαδημίας του Πλάτωνα ή της πλατωνικής σχολής, αν προτιμάτε να το θέσουμε έτσι.

Αυτός ήταν ένας από τους συλλογισμούς. Αν διαβάσετε περισσότερα σχετικά, θα δείτε ότι υπάρχουν πάρα πολλά επινοήματα, αριθμητικά, λογοπαίγνια, κάθε είδους πράγματα, που χρησιμοποιούνται με ένα είδος συνθετικού τρόπου, για τον οποίο πιστεύω πως είναι σχεδιασμένος έτσι, ώστε να υποχρεώνει τον αναγνώστη να καταπιαστεί με αυτό το υλικό

βαθύτερα, από όσο θα καταπιανόταν, αν ο συγγραφέας έδινε απλά την ουσία και έλεγε ό,τι είχε να πει σχετικά. Με άλλα λόγια, το να καταλάβει κανείς τι ακριβώς έχει να προσφέρει αυτό το βιβλίο, είναι κάτι που πρέπει να “κερδίσει με τον ιδρώτα του προσώπου του”.

- Η γνώση δεν μοιραζόταν φθηνά εκείνη την εποχή.

- Δεν μοιραζόταν φθηνά. Θέλω να πω, υπήρχε μία παράδοση... Για παράδειγμα, βρίσκουμε τον Vettius Valens –πρώτα απ’ όλα– να παραπονιέται συχνά για την ασάφεια των ίδιων του των πηγών. Μετά, έχουμε τον ίδιο το Valens να γράφει – είτε στον αδελφό του είτε σε κάποιον ο οποίος ονομαζόταν Marcus και ήταν μέλος μιας αδελφότητας στην οποία ανήκε– να λέει συνέχεια, "Παρακαλώ, μην αφήσεις αυτό το υλικό που σου στέλνω να πέσει στα χέρια ανθρώπων που δεν το αξίζουν ή που δεν είναι μνημένοι". Υπάρχει, λοιπόν, μια παράδοση μυστικότητας, αν θέλετε να το πείτε έτσι, που ανήκει στο πρώιμο ελληνιστικό υλικό, πράγμα βεβαίως που καθιστά εξαιρετικά δύσκολο για εμάς να κατανοήσουμε πλήρως εκείνη την εποχή (του Valens) και σε αυτό το σημείο της παράδοσης, τι ακριβώς ήταν η αρχική παράδοση. Αλλά πιστεύω ότι περισσότερο από το να αποκρύπτει απλώς το υλικό, είναι ένα μέσο για να κάνει το σπουδαστή να δουλέψει, έτσι ώστε να έχει στην πραγματικότητα ο σπουδαστής την εμπειρία αυτής της «Αχά!» στιγμής. Τέλος πάντων, εγώ κατανοώ περί τίνος πρόκειται, καταλαβαίνω τώρα, γύρω από τι στρέφεται όλο αυτό – πρόκειται για μια εμπειρία που δεν θα αποκτούσε ο σπουδαστής αν του δινόταν απλώς η θεωρία.

Καταλαβαίνετε τι εννοώ;

- Και να είναι άξιος αυτών που έχει διδαχθεί;

- Ακριβώς. Εννοώ... Διαφορετικά, ο δάσκαλος... Αν ο σπουδαστής δεν περνούσε μόνος του από αυτήν τη διαδικασία, ο δάσκαλος θα το γνώριζε. Αν ο σπουδαστής δεν σκαλώσει σε ορισμένα πράγματα, αν λέει, "εντάξει αφού έτσι είναι ο ορισμός", αν δεν συναντήσει δυσκολία σε κάποιους από τους ορισμούς του κειμένου, αν δεν "κολλήσει" σ' αυτούς, τότε ο δάσκαλος γνωρίζει αυτομάτως ότι ο σπουδαστής δεν δίνει ιδιαίτερη προσοχή.

Και επίσης, υπάρχει ο σπουδαστής που παλεύει να βγάλει νόημα από το υλικό και ο δάσκαλος μπορεί επίσης να δει τι συνέβη, ώστε ο ίδιος ο σπουδαστής να αλλάξει τον εαυτό του. Όχι μόνο για να αξίζει επειδή έχει εργαστεί, αλλά... Έχω μία άποψη, η οποία βασίζεται σε κάποιο βαθμό στην προσωπική μου εμπειρία. Θυμάστε που είπα ότι δεν ασχολήθηκα με αυτά τα πράγματα ως αστρολόγος στην αρχή. Έχω λοιπόν την άποψη ότι, όταν δαπανά κανείς το χρόνο του απασχολούμενος με τον ουρανό ως αστρολόγος, κατά κάποιον τρόπο, αν είναι πολύ αφοσιωμένος και ολότελα δοσμένος, το ίδιο το αντικείμενο της μελέτης του, και συγκεκριμένα τα ουράνια φαινόμενα, τον αλλάζουν έτσι ώστε να μπορεί να τα κατανοήσει. Δεν ξέρω αν αυτό ακούγεται λογικό σε σας ή σε οποιονδήποτε άλλο στο ακροατήριό σας. Αλλά είναι μία εξήγηση...

- Η εμπειρία μου λέει ότι γίνεσαι πιο πνευματικός, είτε σου αρέσει είτε όχι...

- Είτε σου αρέσει είτε όχι, ακριβώς.

- Στα δύο λεπτά που μας μένουν θα ήθελα να βεβαιωθώ ότι ο κόσμος κατανοεί το ακόλουθο: κάνατε τη μετάφραση, με την περιπλοκότητα που υπάρχει πίσω από όλα αυτά. Τώρα, πολλοί από μας που ενδιαφερόμαστε για την παραδοσιακή αστρολογία βλέπουμε το βιβλίο και μπορεί να φαίνεται αρκετά απλό όταν το βλέπουμε...

- Ω, ναι, κι αυτό ή οτιδήποτε άλλο...

- Ποια είναι όμως η σημασία, στο βαθμό που αυτό αφορά σε μας ως αστρολόγους να στηρίξουμε το Project Hindsight; Και ο κόσμος καταλαβαίνει τι περάσατε όταν αρχίσατε να κάνετε όλες αυτές τις μεταφράσεις.

- Η μετάφραση από τα ελληνικά είναι τρομερά δύσκολη κάτω από τις καλύτερες συνθήκες. Η μετάφραση αστρολογικών ελληνικών είναι εκνευριστική— σε ικανοποιεί, αλλά σε εξοργίζει. Μερικοί πιστεύουν, ότι οι καθυστερήσεις στα προϊόντα μας κ.ο.κ. οφείλονται κατά, κάποιον τρόπο, σε ένα είδος τελειομανίας από την πλευρά μου.

Αυτό είναι σε ένα βαθμό αλήθεια, αλλά ισχύει επειδή δεν μπορώ να δημοσιεύσω με ήσυχη τη συνείδησή μου κάτι, αν δεν αισθάνομαι ότι το έχω κατανοήσει σε εννοιολογικό επίπεδο. Δεν είμαι τελειομανής, με την έννοια ότι επιθυμώ να είναι ο σχολιασμός μου ωραίος ή οτιδήποτε τέτοιο. Όταν φτάνω σε ένα ορισμένο επίπεδο και αισθάνομαι ότι κατανοώ τις έννοιες στο επίπεδο αυτό, τότε είμαι έτοιμος να δημοσιεύσω.

Ήταν ατυχία, εννοώ ατυχία δική μας, για οικονομικούς και για πολλούς άλλους λόγους, που αυτό το συγκεκριμένο βιβλίο, ήταν ένα βιβλίο

γραμμένο με αυτόν τον μυστικιστικό τρόπο. Και δεν το περίμενα στην αρχή. Υπήρξαν φήμες που έφτασαν στα αυτιά μου, σχετικά με το γιατί δεν το δημοσιεύαμε και τέτοια.. Ότι κρατούσα κρυφό το υλικό και διάφορα παρόμοια, αλλά όλα αυτά ήταν ανοησίες. Είχα "κολλήσει". Και ήμουν απόλυτα αποφασισμένος να κατανοήσω τι πραγματευόταν αυτό το βιβλίο. Γιατί διαισθανόμουν τη σημασία του. Είναι αλήθεια, λοιπόν, ότι ορίζω κάποια πρότυπα για τον εαυτό μου.

- Πολύ υψηλά πρότυπα. Μας έχει μείνει ένα λεπτό. Θα πρέπει να στηρίζουμε έργα όπως του Project Hindsight, και άλλα, γιατί η γνώση υπάρχει και είναι τόσο σημαντικό να την αποκτήσουμε που, όποιο τμήμα κι αν χρειαστεί να πληρώσουμε θα πρέπει να το πληρώσουμε, ώστε να τα στηρίζουμε και να εξασφαλίσουμε ότι θα συνεχίσετε να παράγετε αυτά που παράγετε τα οποία είναι εξαιρετικά...

- Το υλικό δεν θα τελειώσει ποτέ. Είναι απλό. Και, αν δεν έχουμε αρκετούς συνδρομητές θα πρέπει να κάνω workshops, πράγμα που κάνω έτσι κι αλλιώς, ή κάτι άλλο απλώς και μόνο για να πληρώνω τους λογαριασμούς μου. Θέλω να πω, είναι μοναχική, δύσκολη δουλειά. Και ο μόνος τρόπος, για να μπορέσω να ολοκληρώσω αυτές τις μεταφράσεις και να παρουσιάσω όλο αυτό το υλικό ώστε να είναι διαθέσιμο στην αστρολογική κοινότητα, είναι να έχουμε αυτήν την υποστήριξη. Είναι τόσο απλό. Δεν είμαι εύπορος για να είμαι ανεξάρτητος. Θα έκανα αυτήν τη δουλειά έτσι κι αλλιώς, αλλά κατ' αρχήν δεν είμαι πια τόσο νέος όσο ήμουν κάποτε και για να την κάνω...

- Τώρα παίρνετε οικονομικά ερεθίσματα από τον Ομπάμα...

- Όμως, παρ' όλη η υποστήριξη που έχουμε λάβει, την οποία εκτιμάμε ιδιαίτερα, έχουμε δαπανήσει πάρα πολλά δικά μας χρήματα, όλη τη μικρή κληρονομιά που έλαβε η σύζυγός μου, απλώς και μόνο γι' αυτόν το σκοπό. Και αυτό οφείλεται σε ένα βαθμό στο πείσμα μου να μη δημοσιεύω πράγματα πριν τα κατανοήσω.

Δεν θέλω να προσθέσω πράγματα που θα προκαλέσουν ακόμα περισσότερη σύγχυση στην αστρολογική κοινότητα. Τώρα έχω στο μυαλό μου το όλο σύστημα, έχω σημειώσει μεγάλη πρόοδο από τότε που άρχισα να δουλεύω αυτό το βιβλίο πριν από μερικά χρόνια και το επόμενο βιβλίο θα πρέπει να κυκλοφορήσει αρκετά γρήγορα τώρα που έχω επιλύσει

αυτά τα βασικά προβλήματα. Θα μου άρεσε πολύ να είχα την ευκαιρία αλληλεπίδρασης με περισσότερους που ασκούν τη μεσαιωνική αστρολογία για να τους δείξω (όχι μόνο τους ασκούντες την μεσαιωνική αστρολογία, αλλά ανθρώπους που ...) για να τους δείξω τη σημασία αυτού του υλικού ακόμα και για να αποσαφηνίσουν τη δική τους πρακτική.

- Σας ευχαριστώ πολύ.

- Ήμουν ίσως αρκετά φλύαρος. Η μητέρα μου έλεγε ότι γεννήθηκα μιλώντας, οπότε...

- Σας ευχαριστώ πολύ. Ο Θεός να σας έχει καλά.